

Zaligverklaring van don Álvaro del Portillo: de blijvende vitaliteit van de Kerk

Bisschop Álvaro del Portillo heeft de eerste stap gezet naar de eer der altaren: op 27 september 2014 werd hij in zijn geboortestad Madrid in aanwezigheid van tegen de tweehonderdvijftigduizend belangstellenden zaligverklaard.

Del Portillo was de opvolger aan het hoofd van het Opus Dei van de eerder heilig verklaarde stichter Jozefmaria Escrivá. Don Álvaro, zoals hij in kringen van het Opus Dei wordt genoemd, was veertig jaar lang de rechterhand van de stichter. Op het eerste gezicht zou je denken: als hij zo lang in de schaduw van Escrivá werkte was hij misschien een wat grijs figuur. Totdat je serieus kennis neemt van zijn biografie. Hij was een keiharde werker: Zonder zijn bestuurstaken binnen het Opus Dei te verwaarlozen promoveerde hij in drie studies: eerst als civiel ingenieur, later in de filosofie en letteren, en tenslotte in canoniek recht. Ondanks zijn delicate gezondheid heeft hij talloze initiatieven op touw gezet, waaronder de Pauselijke Universiteit van het H. Kruis in Rome. Een grote zorg van hem was de financiering van al deze projecten. Als hij weer eens met koorts bed moest houden, zei Escrivá wel grappenderwijs: 'Met een handvol dollars zou hij direct genezen'.

Bij de zaligverklaring in Madrid waren verschillende kardinalen en tweehonderd bisschoppen. Hun deelname gaf aan dat don Álvaro niet alleen in kringen rond het Opus Dei, maar ook daarbuiten grote waardering genoot. Zo was hij consultant van verschillende congregaties van de Romeinse curie en als secretaris van een conciliaire commissie heeft hij veel werk verzet voor Vaticanum II.

De plaats van de zaligverklaring was een nieuwbouwwijk in het noorden van Madrid, die wegens de economische crisis niet is afgebouwd: de infrastructuur lag er, maar de huizen ontbraken. Dus ideaal om daar het enorme podium en andere installaties te plaatsen. De ruim tachtig biechtstoelen stonden verspreid over het hele terrein: een bijzondere aanblik als je daar rijen penitenten voor ziet staan. Voor mij als priester was de zaligverklaring sowieso een hele belevenis. Met mijn collegae hadden wij als taak de communie uit te reiken. Vergezeld van een begeleider met wit-gele paraplu verspreidden we ons onder de menigte.

De invasie van pelgrims was de stad Madrid niet ontgaan. Op het vliegveld Barajas was het een bonte mengeling van exotische en blijde gezichten, te herkennen aan de diverse klederdrachten en de pelgrimskit. Heb je op Schiphol een wat vage meditatie- of reliruimte, op Barajas staat een katholieke kapel met tabernakel, waar het een komen en gaan van mensen was. Na de plechtigheid verspreidde de menigte zich over de stad op zoek naar bezienswaardigheden, bekenden of eetgelegenheden waar ze met kortingsbonnen terecht konden.

Ontmoeting met familie en vrienden was een niet onbelangrijk neveneffect van het event. Een woord dat je telkens weer in de menigte hoorde was het hardop uitgesproken *Hombre!*, gevolgd door een stevige *abrazo* of *hug*. Zelf ontmoette ik daar mijn priesterbroer uit Toronto, Canada, en een andere broer en zijn vrouw uit het Zuidspaanse Málaga. Verder verschillende van de 37 wijdelingen van mijn lichtung, die nu in alle delen van de wereld werkzaam zijn. Dit maakte het geheel tot een in menselijk en bovennatuurlijk opzicht vreugdevol gebeuren.

Opvallend was ook de jeugdige leeftijd van het gelovige publiek. Dat viel niet alleen op tijdens de zaligverklaring. Met een deel van de Nederlandse groep overnachtte ik in een hotel in een (wel afgebouwde) Madrileense nieuwbouwwijk. Het toeval wil dat het hotel gesitueerd is op tweehonderd

meter van een parochie in oprichting, die gewijd is aan de H. Jozefmaria Escrivá. Toen ik het provisorische kerkgebouw op zondagavond bezocht was daar een Mis gaande. Het lokaal met 260 zitplaatsen zat vol; er stonden niet alleen mensen in de kerk, maar ook buiten bij de ingang waar de Mis via een luidspreker te volgen was. Deze Mis van half negen 's avonds was de laatste van de vijf zondagsmissen die er wekelijks gevierd worden. De gemiddelde leeftijd – tussen volwassenen en kinderen – schatte ik op vijftwintig. De maandagochtend erop ging ik er nogmaals bidden en kijken. Toen trof ik een klein honderdtal deelnemers bij de doordeweekse ochtendmis van half acht. Het gros was duidelijk werkend.

Het beeld van de zaligverklaring en van de parochie is ongetwijfeld niet representatief voor Madrid of Spanje. Maar het geeft wel aan dat de Kerk blijvend vitaal is – ook in het oude Europa. In woorden van Jozefmaria Escrivá: de Kerk is zo oud én zo nieuw als het evangelie.

Eugen Graas